

[Krag.]

sætte sig saaledes ind i dette Problem, at han i det kommende Udvalg kan gøre Rede for, hvorfor saa mange forskellige Metoder virkelig er fornødne. (*Indenrigsministeren* [Bertel Dahlgaard]: Der er netop en Forenkling paa dette Punkt!). Ja, den har jeg ikke kunnet faa Øje paa, men det kan være, den er der; der er jo mange dunkle Ting i denne Sag.

Jeg skal slet ikke udtale mig om de forskellige Fremgangsmaader til Besættelse af Mandater i Rigstinget, for Rigstinget betyder faktisk intet som helst, og derfor er det hele jo stor Staahej for ingenting. Men jeg kan ikke undlade at sige, at gennem dette Rigsting, som vi altsaa nu ogsaa skal have Valgretsregler for, gives der ikke is fjerneste Maade, ikke paa noget Punkt, Mindretallene blot en beskeden Sikkerhed mod ethvert Flertals, et nok saa lille Flertals Vilkaarlighed, og derfor kan vi ikke have noget med det at gøre. Jeg maa se paa den Valgmaade, som her er foreslaaet, saaledes, at den i Virkeligheden kommer til at betyde et camoufleret Korporationsvalg. Det er der jo ogsaa Folk inden for det konservative Parti, som har stor Interesse i, i hvert Fald har haft det. Det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft nikker, han har det formodentlig endnu. I saa Henseende er vi dybt uenige, saa ogsaa det gør, at vi ikke kan laane Øre til de Sirenesange, som søger at lokke os ind i Forhandlinger om en Ordning, der indeholder et Rigsting af denne Art.

Jeg skal bemærke, at ved Udvælgelsen af Medlemmerne til dette Rigsting efter Landslisterne anvender man den D'Hondtske Fordelingsmetode. Jeg ved ikke, hvorfor man gør det, men i hvert Fald eet ved jeg, at det bevirker en ikke uvæsentlig Begunstigelse af det største Parti; det er jo nemlig den D'Hondtske Fordelingsmaades Særmærke. Man kan jo mene, at det er heldigt, og andre kan mene, at det er uheldigt. Jeg ved ikke, hvad den højtærede Indenrigsminister mener, men i hvert Fald er Forholdet dette netop ved Anvendelsen af denne Metode, at hvis Partistyrkerne ligger ganske tæt op ad hinanden, kan den føre til, at dette saakaldte Rigsting, som altsaa er forudsat altid at skulle være i nøjeste politiske Overensstemmelse med Folketinget, kan blive i Uoverensstemmelse

med dette. Eksempel derpaa har vi set i den islandske Forfatning, hvor øverste og nederste Afdeling i en hel Valgperiode har staaet i et saadant Modsætningsforhold til hinanden netop paa Grund af denne Metodes Anvendelse.

Endelig vil jeg med Hensyn til den Fremgangsmaade, der skal følges ved Etablering af Folkeafstemning, kun sige, at den Fremgangsmaade, som er foreslaaet i § 90 og de følgende Paragraffer over for Vælgere, som ønsker Folkeafstemning om et Lovforslag eller en Lov, efter min Mening staaer slet til den Ytringsfrihed med Hensyn til Vælgeranskuelser, som man har sikret gennem en Række af de senere Valglove ved Gennemførelse af den hemmelige Afstemning. Thi ligesom i svundne Dage, før vi naaede til den hemmelige Afstemning, ganske sikkert Masser af økonomisk svagt stillede Vælgere, som var afhængige af andre, med megen Betænkelighed gik hen og afgav deres Stemme under Hensyn til de økonomiske og personlige Følger, det kunde faa for dem, saaledes nærer jeg ikke Tvivl om, at naar denne Sag skal ordnes paa den Maade, at der paa Kommunalkontorerne skal henlægges Lister til offentlig Beskuelse, hvorpaa de vedkommende skal opføre deres Navne, som ønsker Folkeafstemning om et Lovforslag, vil det stærkt bremse de samme økonomisk svagt stillede Folk, ikke af Hensyn til Personer, som de er afhængige af, men af Hensyn til Organisationer, som de er afhængige af. Derfor vil jeg meget henstille, at man forlader den aabne Dørs Metode i denne Sag og tilrettelægger en Ordning saaledes, at ligesom en Vælger kan afgive sin Stemme hemmeligt ved Folkeafstemning, kan han ogsaa, uden at det skal udbasunerer for alle Vinde, tage Stilling til, om han vil rejse Krav om Folkeafstemning, støtte et saadant Krav eller ikke.

Tiden tillader jo ikke, at jeg kommer ind paa yderligere Betragtninger; jeg vilde ellers godt have sagt lidt om hele dette Folkeafstemningsinstitut i Forbindelse med Valgloven, men jeg skal afstaa derfra og kun sige, at det er mit Haab, ikke blot at der skal kunne ske Ændringer i de Bestemmelser, der er indført i Valgloven angaaende Folkeafstemning, men ogsaa at hele dette Folkeafstemningsinstitut kan blive saaledes tilrettelagt, at det for danske Vælgere i den